

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: Mgr. Helena Kafková

Student: Kateřina Štěrbíková

Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Název práce: Čtení obrazu a textu jako cesta k novému zážitku z knihy

Diplomantka v úvodu vymezuje obecně cíl práce, pomoci žákovi najít cestu k autentickému zážitku z knihy. V teoretické části se snaží vypracovat myšlenkové rámce pro Výzkumnou část. Pracuje s relevantní odbornou literaturou, dobře cituje a parafrázuje, i když by mohla lépe rozlišovat primární a sekundární zdroje (Kulka v citované diplomové práci.) V teoretické části je mnoho nadbytečných samozřejmostí např. „...i když chceme, aby dítě četlo...nestojíme o to, aby četlo jako zběsilé jen proto, že 'musí'“ (s. 33), tvrzení s neobjasněnými předpoklady: (např. Pokud by nám kniha měla nabízet jen primární funkci, tedy záznam informací... (s. 16). Na některé texty, jako na Niklův, reaguje diplomantka smysluplně, z jiných zdrojů odvozuje truizmy: „Z psychologie víme, že vnímání je složitý psychologický proces...“ (s. 22). Ze své role diplomantky vypadá na s. 21 a 22, kde vyzývá knihovny, aby si našly čas na zkvalitnění svých programů. Je třeba ocenit, že diplomantka se snaží vyjasnit teoretické pojmy a že se zajímala o programy pro děti v knihovnách (s. 40). Diplomantka se také dobře obeznámila se současnou knižní tvorbou, navštěvovala výstavy a festivaly. Myšlenková roztříštěnost prvních deseti stran výzkumné části činí čtení textu velmi obtížným. Oceňuji snahu na základě výpovědí ilustrátorů vypracovat kategorizaci ilustrací (kap. 2.1.3.1.3), jako pozitivní vidím částí referátu o umělcích a některé kousky analýz sebraných dat. Kladení otázek v dotazníku není dobře ošetřené. Diplomantce se plete kvalitativní a kvantitativní výzkum: přestože říká, že dělá výzkum kvalitativní, v závěru tvrdí, že odpovědi oslovených jsou „kladné“, a že z toho vyvozuje potvrzení svých „teorií“ z teoretické části (s. 82). Cílem dotazníkového šetření měl být výběr vhodného autora z pětice beztak všeobecně uznávaných autorů. Výběr není nakonec vyvozený z bádání, ale ze sympatie (s. 76). Ve výzkumné části si diplomantka stanovuje otázku „Jak by tedy mělo vypadat knižní dílo a co tomu předchází?“ (s. 48) Na tuto širokou otázku patrně nemůže ve své práci najít odpověď. Diplomantka říká, že vypožarovala dva přístupy, tradiční a méně standardní (50), následně sama uznává, že to není hledané kritérium kvality. Je škoda, že diplomantka více nezkoumá jednotlivé ilustrace, dobře se totiž orientuje v současné umělecké tvorbě. Nakonec se právě tato její orientovanost, nikoli problematice bádání, promítne do toho, že dobře vybere z (mnoha dobrých) autorů jednoho vhodného pro svůj projekt. Autorčiny popisy Niklova postupu práce, ale i jiné úvahy o umělcích, zní přesvědčivě (s. 55-60), podobně jako nálezy na s. 53, že znalost práce s animací je pro ilustrátory výhodná. Projekt (s. 83) ukazuje, že diplomantka zajímavě používá svou zkušenost s uměním. I když si pro reflexi projektu klade otázku, na kterou by odpověděl kvantitativní výzkum (s. 85), i když se na s. 83 ukazuje, že nerozumí požadavku anonymního zpracování dat, celkový dojem z projektu je dobrý. Text tu má jasnější směřování, výpovědi dětí se diplomantka snaží interpretovat. V této části se také objevují nosná pozorování (s. 92, 93). Při diskusi s dětmi dělá diplomantka některé začátečnické chyby, jako kladení mnoha otázek najednou, což je omluvitelné. Je také potřeba ocenit, že byl ojedinelé, ale přece, asociuje odpověď z dotazníku s výpovědí dětí (s. 104). Členění práce na kapitoly a podkapitoly je spíše nepřehledné, ve výzkumné části jsou kapitoly členěny v rozsahu pěti řádů (např. 2.1.4.2.2). Prvních deset stran výzkumné části, kde vypracovává kritéria pro volbu vhodného díla pro práci s dětmi, spadá spíše do části teoretické, podobně s. 64-67. Některé podkapitoly nejsou číslovány (s. 49) Úroveň jazykového zpracování silně kolísá, často je špatná a mimo žánr diplomové práce (např. s. 40-45). Problémy diplomantce dělá shoda přísudku s podmínkem „řada učitelů...s tímto uměním rádo pracuje...“ s. 42, volba adekvátních výrazů, hromadí pleonasmy až k nesrozumitelnosti „kniha zaujme pozornost teprve budoucího čtenáře prvně právě obrazem“, nekonzistence čísla u 1. osoby (s. 49), na s. 83 dokonce v jediné větě. Často se objevují neobratné vazby „...na otázku této tematiky odpovídá...“ (46). Text obsahuje i pravopisné hrubé chyby (s. 69, 70). Velmi často ve větách chybí nebo přebývají čárky. Často se vyskytují spojky na začátku věty. Mezi stranou 48 a 49 není obsahová návaznost. Text trpí nekonzistencí a nevyjasněností, například začátek podkapitoly na s. 49. Po grafické stránce by textu prospělo, kdyby typy volených odrážek byly jednotnější (s. 98 x s. 87 x s. 70), podobně je to s typy nadpisů. Text je nepřiměřeně dlouhý. Celkový dojem z práce kolísá. Pokud jde o odborný přínos, vidím jej v té části projektu, která kladně ovlivnila praxi, dokonce nejen diplomantčinu, ale také účastníků projektu. Práce splňuje zadání a v širokém smyslu splňuje také svoje cíle, formulace závěrů je věcná.

Otázky k obhajobě:

- 1) Ad poslední věty prostředního odstavce na s. 34; jak rozvíjet kritické myšlení dětí při setkání s obrazy?
- 2) Proč jste chtěla vybrat vhodného autora pro práci s dětmi skrze dotazník?
- 3) Mluvíte o knize jako hračce. Které texty vámi vybraných autorů považujete za nejbližší hračky, a proč?

Souhrnné vyjádření: práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci a doporučuji ji k obhajobě.

Celkové hodnocení práce známkou:

